Begroting 2026-2029 en grondexploitaties

Agenda

- Technische toelichting op de begroting 2026-2029

- Toelichting grondexploitaties (Johannes Schenk)

Doel van de programmabegroting (Algemeen)

- Voldoen aan het besluit begroten en verantwoorden voor gemeenten (BBV)
    - Voldoen aan de regelgeving om uiterlijk 15 november een programmabegroting 2026, inclusief meerjarenperspectief voor de jaren 2027-2029 aan te leveren.
- Het college toestemming geven om werkzaamheden in 2026 te starten en hiervoor gelden van de gemeente uit te geven. Invulling van het budgetrecht van de raad.
- Speciale richtlijnen voor de opstelling van de begroting
    - Beleidsbegroting
    - De financiële begroting

Basis voor de programmabegroting 2026

- Programmabegroting 2025-2028

- Aangevuld met:

- Uitgangspunten uit de kadernota 2026
  - Nagenoeg geen nieuw beleid ten opzichte van de kadernota.
  - Amendementen en moties uit de kadernota is verwerkt.
  - Kleine budgettaire aanpassingen. Onder andere indexering obv % meicirculaire.

Technische aanpassingen

- Indexering personeelsbegroting 2026 toegevoegd.
- Doorrekening van afschrijvingen en rente toegevoegd.
- Begrotingsrichtlijnen vanuit de provincie.
- Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen doorgevoerd.
- Verwerken van de mutaties meicirculaire 2025

Mutaties t.o.v. tussenrapportage

Mutaties begrotingsproces 2026	2026	2027	2028	2029
Areaaluitbreiding Onroerendzaakbelasting	-152.200	-241.900	-241.900	-241.361
Verhoging belastingen en leges met 2,7% inflatiecorrectie	251.398	251.398	251.398	251.398
Invullen motie Evenementen kostendekkend maken	-	-10.000	-10.000	-10.000
Onderzoeksgeld organisatievorm museum	-50.000	-	-	-
Op prijspeil 2026 brengen van de personeelsbegroting	-193.200	-193.200	-193.200	-193.200
Beschermd Wonen	100.000	-	-	-
Tijdelijke bijdrage Regio Zwolle voor 2026 en 2027	-34.000	-34.000	-	-
Dekking tijdelijk budget Regio Zwolle	34.000	34.000	-	-
Correctie bezuiniging gemeenschappelijke regelingen	-336.528	-67.749	130.517	313.542
Herrekenen kapitaallasten	-266.500	-518.500	-311.500	144.500
Subtotaal	**-647.030**	**-779.951**	**-374.685**	**264.879**

Financieel beeld

Meerjarenbegroting (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo meerjarenbegroting 2025	-1.592	-1.441	-728	-2.230
Mutaties tussen Begroting 2024 en Kadernota	-	-	-	-
Mutaties Kadernota	569	1.586	1.135	2.946
Mutaties tussen Kadernota en Tussenrapportage	64	-87	13	16
Mutaties Tussenrapportage	1.628	725	291	-559
Mutaties tussen Tussenrapportage en Begroting				
Startpositie meerjarenbegroting 2026	**668**	**782**	**710**	**173**
Mutaties begrotingsproces 2026	-647	-780	-375	265
Saldo meerjarenbegroting 2026	**21**	**2**	**335**	**438**

Nieuwe kredieten

- Conform Kadernota:
  - Vormtweg 2,7 miljoen
  - Ontwikkeling OV-hub en gymzaal / pumptrackbaan € 1,4 miljoen
  - Voorbereidingskrediet havenkades € 2,0 miljoen
  - Integraal huisvestingsplan Onderwijs
    € 375.000 + € 375.000 + € 500.000 = € 1.250,000

Kredieten waarvoor apart voorstel volgt

- Verplaatsing gemeentewerf € 12,3 miljoen inclusief BTW
- Vervanging loslatende tegels zwembad € 300.000
- Sporthal Zeeheldenwijk € 17,7 miljoen inclusief BTW

Septembercirculaire

- Verschenen op 18 september
- Effect 2026 en verder is nagenoeg nihil.

	2026	2027	2028	2029
Netto effect septembercirculaire	-25.000	-28.000	-27.000	-31.000

Meerjarenbegroting 2026-2029	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo bij Begroting	**21.435**	**2.239**	**335.481**	**437.644**
Gevolgen septembercirculaire	202.000	-78.000	-122.000	-158.000
Taakbudgetten	-49.000	-40.000	-40.000	-40.000
Integratie-/Decentralisatieuitkeringen	-273.000	-37.000	-20.000	-20.000
Loon- en prijsmutaties	95.000	127.000	155.000	187.000
Begrotingssaldo na septembercirculaire	**-3.565**	**-25.761**	**308.481**	**406.644**

Uitgangspunten kostendekkendheid

- Basis zijn de Richtlijnen vanuit het BBV
    - Personele inzet op posten kostendekkendheid opnieuw beoordeeld.
    - Overheadpercentage opnieuw berekend
    - Waar van toepassing de BTW component in tarief verrekend.

Kostendekkendheid 2025-2026

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief			Begroting 2026		
		lasten	baten	dekking	lasten	baten	dekking
Afvalstoffenheffingen	83%	2.918	2.527	87%	3.570	3.408	95%
Rioolheffing	100%	2.854	2.356	83%	3.486	2.737	79%
Haven- en kadegelden	69%	1.194	853	71%	1.079	982	91%
Marktgelden	34%	58	35	61%	56	40	71%
Begraafrechten	60%	689	400	58%	738	452	61%
Secretarieleges (Titel 1)	45%	988	330	33%	734	470	64%
Omgevingsvergunningen (Titel 2)	116%	1.504	610	41%	956	776	81%
Leges (Titel 3)	82%	17	14	82%	17	14	82%

Woonlasten

Gemiddelde woonlasten voor een huishouden van 3 personen voor de periode 2024-2026				Ontwikkeling 2025/2026 in %
Belastingsoort	2024	2025	2026	
OZB eigenaar	€ 480	€ 494	€ 636	29%
Afvalstoffenheffing	€ 263	€ 289	€ 327	13%
Rioolheffing	€ 251	€ 269	€ 196	-27%
Totaal	**€ 994**	**€ 1.052**	**€ 1.159**	**10%**

2025	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde
OZB eigenaar	€ 465	€ 512	€ 492	€ 435	€ 494	€ 657
Afvalstoffenheffing	€ 472	€ 418	€ 466	€ 404	€ 289	€ 416
Rioolheffing	€ 249	€ 180	€ 237	€ 191	€ 269	€ 132
Totaal	**€ 1.186**	**€ 1.110**	**€ 1.195**	**€ 1.030**	**€ 1.052**	**€ 1.205**

Toelichting kengetallen

- Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd
  - De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
- Solvabiliteit
  - Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
- Grondexploitatie
  - Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten.
- Structurele exploitatieruimte
  - De structurele exploitatieruimte is in de meerjarenbegroting positief. Dit betekent dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.
- Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden
  - De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde.

Kengetallen

Signaleringswaarden	gunstig	neutraal	ongunstig
Netto schuldquote	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	> 20% en < 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 30%	> 30% en < 40%	> 40%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	> 95% en < 125%	> 125%

Kengetallen	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028	Begroot 2029
Netto schuldquote	173%	159%	186%	176%	186%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	163%	152%	178%	168%	178%
Solvabiliteitsratio	24%	16%	15%	14%	14%
Grondexploitatie	83%	55%	66%	60%	65%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	2,6%	2,0%	0,4%	0,3%
Belastingcapaciteit	105%	110%	110%	110%	110%

Gelegenheid tot het stellen van vragen

Pauze

